

Riksdagen
Uppteckningar
vid EU-nämndens sammanträden
2020/21:6

Fredagen den 2 oktober

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi öppnar dagens sammanträde.

Först har vi en fråga om medgivande till deltagande på distans. Kan vi medge det? Jag finner så.

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor
Statssekreterare Max Elger
Återrapport från videomöte den 10 juli 2020
Återrapport från informellt möte den 11–12 september 2020
Information och samråd inför videomöte den 6 oktober 2020

Anf. 2 ORDFÖRANDEN:

Vi sitter i KU:s sessionssal, och här skulle man behöva en kikare för att se ända ned till dem som har kommit in i rummet, nämligen statssekreterare Max Elger och medarbetare. Välkomna hit.

Anf. 3 Statssekreterare MAX ELGER:

Jag ser några av nämndens ledamöter långt borta i fjärran och några på en dator som står lite närmare!

Vi är här för att diskutera inför det informella videomöte som EU:s finansministrar ska ha den 6 oktober. Jag ska inleda med återrapportering från Ekofin den 10 juli och informella Ekofin den 11–12 september 2020. Eller hur?

(ORDFÖRANDEN: Ja.)

Sedan senaste samrådet har två finansministtermöten ägt rum, ett videomöte den 10 juli och ett informellt Ekofinmöte i Berlin den 11–12 september. Jag har inget att tillägga den skriftliga rapportering som nämnden har fått ta del av. Däremot ägde ett eurogruppsmöte i inkluderande format rum i anslutning till mötet i Berlin som jag tänkte informera om lite kort.

Under detta möte hade finansministrarna en övergripande diskussion om det fortsatta arbetet med att stärka bankunionen. På mötet lyftes ett antal frågor upp som delvis har bordlagts med anledning av covid-19-utbrottet, bland annat ändringar i ESM-fördraget och en gemensam europeisk insättningsgaranti.

Det överenskomms att detta arbete ska återupptas och att det är särskilt angeläget att underteckna ESM-fördraget samt att ta ställning till ett eventuellt tidigt införande av den finansiella säkerhetsmekanismen, den så kallade backstoppen. Även andra delar av arbetet med bankunionen bör föras vidare med ett helhetsperspektiv och på basen av konsensus. Avslutningsvis framhölls att den finansiella sektorn är viktig för återhämtningen.

Anf. 4 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går in på information och samråd inför mötet den 6 oktober, och vi går in på punkt 1 på dagordningen, Faciliteten för återhämtning och resiliens.

Anf. 5 Statssekreterare MAX ELGER:

Under denna punkt ska finansministrarna diskutera faciliteten för återhämtning och resiliens. Ordförandeskapet har presenterat ett kompromissförslag om förordningen som man väntas ta ställning till på

mötet. Syftet är att nå en överenskommelse om rådets position inför förhandlingar med Europaparlamentet. Eftersom rådet inte sammanträder fysiskt kommer det formella beslutet att fattas i rådsstrukturen efter mötet.

Jag tänkte börja med att övergripande påminna om förslagets utformning. Faciliteten kommer att kanalisera merparten av finansieringen från det så kallade återhämtningsinstrumentet för att via bidrag och lån stödja reformer och offentliga investeringar i medlemsstaterna. Tanken är att medlemsstater som ansöker om stöd från faciliteten ska utarbeta nationella återhämtnings- och resiliensplaner. Planerna ska bedömas av kommissionen utifrån ett antal kriterier, bland annat deras förenlighet med relevanta landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsterminen samt hur de främjar den gröna och digitala omställningen. Planerna ska sedan beslutas av rådet.

Maximal tilldelning av bidrag till medlemsstaterna fastställs utifrån en fördelningsnyckel. Utbetalningarna ska ske i huvudsak i takt med att planerade reformer och investeringar genomförs.

Det ursprungliga förslaget till sagda facilitet presenterades i slutet av maj som en del av kommissionens återhämtningspaket. Som ni säkert minns träffades sedan en övergripande överenskommelse om utformningen av faciliteten vid Europeiska rådets möte i somras. Förhandlingarna om förordningen har sedan pågått på teknisk nivå, bland annat för att föra in slutsatserna från Europeiska rådets möte i somras. Ordförandeskapets kompromissförslag kommer att revideras för att föra in slutsatser från Europeiska rådets möte som pågår just nu, där det i nuvarande förslag finns hakparenteser för detta ändamål.

Regeringen har i förhandlingarna verkat för att EU:s ekonomiska åtgärder till följd av covid-19, inklusive för att stödja återhämtningen, ska vara temporära, välriktade, proportionerliga och budgetrestriktiva. Regeringen välkomnar att stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens ska bidra till långsiktigt hållbar ekonomisk tillväxt och den gröna omställningen genom att främja nödvändiga reformer och offentliga investeringar.

Regeringen välkomnar också att stödet ska vara förenligt med landsspecifika rekommendationer inom den europeiska planeringsterminen. Det är positivt att stödet ska bidra till den gröna och digitala omställningen. Stödet bör vidare vara i linje med Parisavtalet. Regeringen har också verkat för att instrumentet ska främja sunda offentliga finanser och jämställdhet samt att villkoren bör främja EU:s grundläggande värderingar.

Regeringen bedömer att vi har fått tillräckligt genomslag för de svenska prioriteringarna och kan därför ställa sig bakom ordförandeskapets nu liggande kompromissförslag på mötet nästa vecka och i efterföljande beslutsförfarande. Regeringen kan acceptera vissa revideringar i detta liggande förslag om de är förenliga med regeringens positioner, som jag precis läst upp.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Som statssekreteraren också sa är det här en diskussionspunkt på själva mötet, men på vårt möte i nämnden fattar vi beslut om kompromissförslaget här så att vi slipper det skriftliga förfarandet. Vi har gjort så flera gånger tidigare. Jag tror att nämnden känner igen det.

Anf. 7 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru ordförande! Jag tackar statssekreteraren för genomgången inför mötet.

Jag har ett par funderingar som jag gärna vill lyfta upp. Jag funderar på kraven på konditionalitet som vi lyckades få med i sluttampen på förhandlingarna. Jag känner att de är vagt formulerade i slutet av ståndpunkten. Jag vill höra om det inte finns anledning att vara ännu tydligare på den punkten. Vi från Centerpartiets sida skulle gärna vilja se det.

Det vore intressant att höra hur regeringen anser att EU ska stödja den gröna digitala omställningen. Vad ska de medel vi kan ta del av gå till? Vi har redan möjlighet att söka stöd för grundläggande digital infrastruktur, till exempel utbyggnaden av bredband, genom regionala strukturfonderna. Vad anser regeringen att prioriteringarna ska vara? Det är trots allt rätt stora summor som det potentiellt kan röra sig om.

Anf. 8 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Det är känt att Moderaterna var mycket kritiska till andelen bidrag. Vi accepterade inte en så hög andel bidrag när beslutet om detta fattades på Europeiska rådet i somras, och vi är fortfarande kritiska.

Nu handlar det om att se till att medlen går till just återhämtningen. Precis som statssekreteraren sa ska de vara temporära och välriktade. Det är viktigt att regeringen fortsätter att driva på i den riktning vi har talat om flera gånger, förmodligen i finansutskottet och i nämnden, att det ska vara strikta kriterier.

Som ni minns var vi också kritiska till de strykningar som skedde vad gäller rättskonditionaliteten i slutet av de diskussioner som pågick i somras. Det är också en pågående diskussion.

I regeringens ståndpunkt nämns grundläggande värderingar, men jag kan instämma i vad Annika Qarlsson sa om att jag tycker att det är lite vagt. Jag vill understryka vikten av att regeringen fortsätter att vara tydlig i kraven på rättsstatens principer.

Jag vill också trycka på hur viktigt det är med kontroll. Låt mig än en gång återkoppla till att i somras sa statsministerns statssekreterare vid ett av tillfällena, och jag tror att även statssekreterare Max Elger var med på det mötet, att en av framgångarna vid förhandlingarna i somras var att medlemsstaterna sa att man skulle dra i en nödbroms om medlen används på felaktigt sätt. Jag förutsätter att regeringen fortsätter att aktivt driva på kontrollmekanismen.

Anf. 9 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag vill också tacka för statssekreterarens föredragning.

Jag tycker att det är bra att regeringen vill driva på att Parisavtalet ska vara styrande, men jag vill också veta hur man ser på Agenda 2030 och social hållbarhet. Det borde få större genomslag i arbetet med återhämtning.

Jag vill instämma i det som föregående talare har sagt att det finns en stor oro för hur reglerna kommer att se ut när det gäller rättsstatens principer. Det har kommit signaler om att de är på väg att urvattnas ännu mer. Jag hoppas verkligen att Sverige står emot där.

Jag vill också ta upp det som Jessica Roswall nämnde, nämligen fördelningen mellan bidrag och lån. Vi vet att man inte uppnådde en större andel lån till medlemsstaterna genom att föra över medel från bidrag till lån, utan det man gjorde var att man omfördelade från andra fonder, till exempel Horisont Europa, så att andelen bidrag blev lägre. Då fick man i stället mer pengar, och detta är något som Vänsterpartiet är kritiskt till. Medlemsstaterna får fortfarande lika stora bidrag men kan i stället låna mer. Det är ett trixande med fonden som vi i Vänsterpartiet inte kan ställa oss bakom.

Vi vidhåller denna kritik mot fonden och den avvikande ståndpunkt som vi hade. Vi menar att det hela i första hand borde vara en angelägenhet för euroländerna och i andra hand bygga på lån, inte bidrag.

Anf. 10 HAMPUS HAGMAN (KD):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för föredragningen!

Vi har samma ståndpunkt och uppfattning som i våras och i somras när det gäller omfattningen av bidragsdelen. Våra synpunkter då var väl kända, också när det gäller att stödet skulle vara temporärt, välriktat och så vidare. Men tyvärr utformades en stor del av stödet som bidrag som finansieras genom gemensam upplåning. Tyvärr blev i slutändan inte heller skrivningarna om EU:s grundläggande värderingar tillräckligt skarpa i rådets beslut. Detta var Kristdemokraterna mycket kritiska till i somras, och det är vi fortfarande. Eftersom en uppgörelse ännu inte är nådd hoppas vi fortfarande att bidragsdelen ska kunna minskas ytterligare i kommande förhandlingar. Vi förväntar oss att regeringen arbetar för detta.

Sedan delar vi den uppfattning som de tidigare talarna Jessica Roswall, Annika Qarlsso och Ilona Szatmari Waldau precis har fört fram angående rättsstatskonditionaliteten. Vi hade gärna sett en tydligare linje från regeringen i den frågan.

Jag vill ställa två frågor. Enligt Europaportalen i går röstade EU-ambassadörerna i onsdags om ett tyskt kompromissförslag om rättsstatskonditionalitet, då Sverige röstade nej tillsammans med ett antal andra länder med motiveringen att det tyska förslaget var alltför tandlöst. Jag undrar vad det var i förslaget som gjorde att regeringen bedömde att det var för tandlöst, och – återigen – hur man agerar framåt för att skärpa detta. Regeringen får gärna ha en tydligare linje där.

Sedan undrar jag över processen kring nya egna medel. Där är frågan kort och gott: När bedömer regeringen att denna fråga kommer till riksdagen? Jag har förstått att det måste bli under hösten.

Anf. 11 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Ordförande! Tack, statssekreteraren, för informationen!

Sverigedemokraterna har tidigare anmält avvikande ståndpunkt, och det gör vi i dag också. Vi håller inte med om regeringens bedömning att det finansiella stödet för återhämtning från pandemin ska ligga på EU-nivå. Vi motsätter oss att svenska skattebetalare skuldsätts under så lång tid framöver.

Det är värt att notera att vi är besvikna över att resultatet blev denna oproportionerligt stora bidragsdel.

Anf. 12 TINA ACKETOFT (L):

Det blir mycket upprepning, så jag ska ta det kort.

Också Liberalerna efterlyser en tydligare skrivning när det gäller rättsstatsprincipen och konditionaliteten. Precis som Kristdemokraterna läste upp hör vi nu ständigt att just den punkten är satt under konstant artilleri, vilket innebär att Sverige måste vara ännu tydligare än vad vi är. Jag skulle hellre se att de medel som nu ska delas ut villkoras just när det gäller respekt för rättsstatens principer. Jag vill gärna höra hur statssekreteraren ser på detta.

När det gäller nödbromsen, som någon tog upp tidigare: Hur är den tänkt att fungera, om den fortfarande är påtänkt? Det här efterlyser Liberalerna, med andra ord.

Anf. 13 Statssekreterare MAX ELGER:

Vi börjar med frågan från Annika Qarlsson med flera om konditionalitet. Det som sägs i förordningen är att samma konditionalitet ska gälla för faciliteten för återhämtning och resiliens som för den fleråriga budgeten. Innehållet i konditionaliteten regleras inte i just detta sammanhang utan kommer sedermera att regleras i en diskussion i allmänna rådet. Det är alltså inte nu vi fattar beslut om det. Däremot är det väl känt och Sverige verkar alltjämt för att denna konditionalitet ska bli effektiv med avseende på upprätthållande av rättsstatens principer. Det är inga konstigheter.

När det gäller gröna och digitala investeringar som kan följa av detta är det inte nödvändigtvis mitt bord längre. Jag har lagt budgetfrågorna åt sidan, men jag tror att man kan få god vägledning om vad regeringen avser att uppnå på det gröna och digitala området genom att sätta sig in i den budgetproposition som nyss har presenterats och där det finns åtskilliga gröna och digitala investeringar.

Jessika Roswall tog upp konditionalitet. Som sagt ska samma krav på efterlevnad av rättsstatens principer gälla för detta instrument som för hela MFF och återhämtningsinstrumentet. De exakta formerna för detta förhandlas just nu mellan rådet och Europaparlamentet, och det är EU-ministrarna i allmänna rådet som är ansvariga för processen.

Den nederländska nödbromsen, som vi fick in, är en del av regleringen. Det går till så här: Vi har i stort sett två sätt att kontrollera hur pengarna i faciliteten används. Först och främst ska länderna inkomma med återhämtningsplaner, som beslutas av rådet och som ska vara i överensstämmelse med det som faciliteten ska uppnå. Sedermera kommer det att fattas beslut om utbetalningar, och det är där nödbromsen kommer in.

Det är kommissionen som ska fatta beslut om utbetalningar, och man ska då förhålla sig till de milestones, eller hållpunkter, som tidigare framgått av planerna. Detta ska diskuteras mellan medlemsländerna i ett kommittéförfarande inom kommissionen. Där äger vart och ett av medlemsländerna rätt att, försåvitt de är missbelåtna med informationen så som den presenterats, hänskjuta diskussionen till Europeiska rådet, som då har att diskutera utbetalningarna. Detta är nödbromsen, som vi fann angelägen att få in. Det var ett nederländskt förslag till att börja med, och den regleras i förordningen på det sätt som tidigare förespeglats.

Ilona Sztatmari Waldau ställde en fråga om Agenda 2030 och social hållbarhet. Som alla väl känner till har Agenda 2030 en bred inriktning. Jag tycker att det är värt att påminna om att det som nämns om jämställdhet i facilliteten är ett utslag av att vi själva med kraft har verkat för att få in sådana skrivningar. Det är en delmängd av vad Agenda 2030 sammanfattar. På detta sätt tycker jag att Sverige har bidragit till att även den sociala hållbarheten har blivit en del av instrumentet.

Jag noterar en diskussion och missbelåtenhet hos flera frågeställare med avseende på fördelningen mellan bidrag och lån. Det är väl känt att inte heller den svenska regeringen eftersträvade just den fördelningen i tidernas begynnelse. Det är emellertid inte den frågan som vi har att reglera nu, utan det är bara att konstatera att det är som det är sedan mötet mellan de europeiska ledarna i juli.

Jag fick en fråga om ett tyskt kompromissförslag avseende konditionalitet och där omröstningen ägde rum i onsdags. Det gäller inte den här förordningen utan en diskussion om utformningen av konditionalitet med avseende på rättsstatens principer. Det är en egen förordning och hanteras av EU-ministrarna. Det var Hampus fråga.

Sedan är Charlotte Quensel missbelåten, och det är noterat.

Tina Acketoft ställde en fråga om rättsstatsprinciper. Den har jag försökt svara på liksom om den nederländska nödbromsen.

Anf. 14 HAMPUS HAGMAN (KD):

Ordförande! Jag frågade också om nya egna medel och när regeringen kommer till riksdagen i den frågan.

Anf. 15 ORDFÖRANDEN:

Jag utgår ifrån att det blir först när det finns ett förslag från kommissionen, och det gör det inte i dagsläget. Det blir i den processen, men jag kan lämna ordet till statssekreteraren.

Anf. 16 Statssekreterare MAX ELGER:

Jag har ingen annan uppfattning. Vi får förhålla oss till det när förslagen kommer.

Anf. 17 HAMPUS HAGMAN (KD):

Tack, då förstår jag.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt, med avvikande ståndpunkter från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Vi går vidare på rådsdagordningen till punkt 2, Paketet om digital finansiering.

Anf. 19 Statssekreterare MAX ELGER:

Under denna punkt kommer kommissionen att presentera ett paket av åtgärder för den digitala finanssektorn som publicerades den 24 september. Det är ett omfattande paket som består av fem olika delar: en strategi för digital finansiering, en strategi för massbetalningar, ett lagstiftningsförslag

om kryptotillgångar, ett lagstiftningsförslag om digital operativ motståndskraft och ett förslag till en pilotregim om infrastruktur baserad på blockkedjeteknik.

Vad gäller den sammantagna inriktningen i kommissionens paket välkomnar regeringen som utgångspunkt teknologisk innovation för att öka effektiviteten och konkurrensen inom den finansiella sektorn till nytta för konsumenterna.

Digitalisering kan vara ett viktigt verktyg i omställningen till en mer hållbar samhällsekonomi. Regeringen välkomnar ett koordinerat arbete på EU-nivå och ser paketet som nu presenterats som en del i detta.

Regeringen välkomnar vidare att strategin för digitalisering av finanssektorn adresserar behovet av skydd för konsumenter när det gäller nya risker som kan uppstå som till följd av ökad digitalisering. Därtill välkomnar regeringen att strategin adresserar det allmännas intresse att motverka penningtvätt och terrorismfinansiering i den pågående digitaliseringen av finanssektorn liksom behovet av att stärka finanssektorns operativa motståndskraft mot cyberrelaterade risker.

Regeringen välkomnar också strategin för massbetalningar för att säkerställa digitala säkra och tillförlitliga betalningar och betaltjänster inom EU. Regeringen anser samtidigt att det är viktigt att detta arbete sker med beaktande av att EU är en marknad med flera valutor.

Det är viktigt att budgetära konsekvenser samt kostnadseffektivitet beaktas innan förslag godtas.

Regeringen analyserar nu de olika delarna i paketet och kommer att återkomma till riksdagen med en detaljerad beskrivning och för förankring av ståndpunkter.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag kan konstatera att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 3, Övriga frågor, aktuella lagstiftningsförslag.

Anf. 21 Statssekreterare MAX ELGER:

Här kommer ordförandeskapet i vanlig ordning att informera om hur det går i arbetet med aktuella lagförslag om finansiella tjänster.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 4 om den europeiska planeringsterminen 2020.

Anf. 23 Statssekreterare MAX ELGER:

Under denna dagordningspunkt ska finansministrarna diskutera årets europeiska planeringstermin och hur processen kommer att se ut under 2021. Årets europeiska planeringstermin har på flera sätt anpassats till följd av covid-19-utbrottet och dess ekonomiska konsekvenser. Till exempel utfärdade kommissionen i våras förenklade riktlinjer inför upprättandet av nationella reform- och konvergensprogram, och medlemsstaterna fick i år främst horisontella rekommendationer. Även nästa års process kommer att förändras med anledning av covid-19-utbrottet genom att den anpassas till faciliteten för återhämtning och

resiliens.

Kommissionen publicerade den 17 september den årliga hållbara tillväxtstrategin för 2021, som bland annat beskriver hur faciliteten ska kopplas till terminen. Här konstateras bland annat att medlemsstater som söker stöd ska lämna in en återhämtningsplan som en del av det nationella reformprogrammet.

Landsrapporterna och de landsspecifika rekommendationerna för medlemsstater som lämnar in en plan kommer att utgå nästa år.

Kommissionen kommer dock att fortsätta att föreslå rekommendationer för budgetsituationen i varje medlemsstat.

Regeringen välkomnar diskussionen och kan ge stöd åt de förändringar som kommer att göras. Det är dock centralt att dessa förändringar är tillfälliga, eftersom den aktuella faciliteten är temporär. Regeringen anser att de multilaterala processerna inom terminen bör fortgå i den mån det är möjligt.

Det är vidare bra att den finanspolitiska övervakningen och övervakningen av marknadsekonomiska obalanser fortskrider. Därtill bedömer regeringen att det är viktigt att även framgent upprätthålla en samordnad och ändamålsenlig process för terminen.

Anf. 24 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag har ingenting att invända mot regeringens förslag till svensk ståndpunkt. Men jag vill ändå anmäla en avvikande ståndpunkt i och med att Vänsterpartiet menar att Sverige inte är en del av valutaunionen och därför inte heller ska driva planeringsterminen eller omfattas av den. Det som sägs har jag ingenting emot. Men jag tycker egentligen att vi ska säga nej till att omfattas av planeringsterminen.

Anf. 25 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Ordföranden! Jag tackar statssekreteraren för informationen.

Sverigedemokraterna vill anmäla en avvikande ståndpunkt. Vi motsätter oss helt enkelt det stöd som regeringen ger till förändringarna och kommande års anpassning till faciliteten för återhämtning och resiliens. Vi anser inte att detta är en fråga för Sverige över huvud taget, precis som Ilona Szatmari Waldau sa.

Anf. 26 ORDFÖRANDE:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkter anmälda från Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 5, Rådets rekommendation om utnämning av en ledamot i Europeiska centralbankens direktion.

Anf. 27 Statssekreterare MAX ELGER:

I korthet ska ordförandeskapet informera om processen för att anta en rekommendation till Europeiska rådet om att utse en ny medlem i ECB:s direktion. Formellt beslut om att anta rekommendationen fattas genom skriftligt förfarande i rådet där endast medlemsstater med euron som valuta har rösträtt.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 6, Förberedelser inför de årliga virtuella möten som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF håller den 12–17 oktober 2020.

Anf. 29 Statssekreterare MAX ELGER:

Under denna dagordningspunkt kommer ordförandeskapet att informera om förberedelserna inför de årliga möten som G20-ländernas finansministrar och centralbankschefer samt IMF håller den 12–17 oktober. Det är en informationspunkt på mötet nästa vecka. Däremot ska rådet inför dessa möten godkänna EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och EU:s gemensamma uttalande inför IMF:s årsmöte. Formellt beslut om godkännande fattas genom skriftligt förfarande i rådet.

Regeringens avsikt är därmed att i dag samråda om Sveriges agerande i detta förfarande.

G20-mandatet lyfter fram vikten av ett stärkt internationellt samarbete när det gäller såväl den ekonomiska återhämtningen som frågor som rör exempelvis vaccin mot covid-19. Vidare att ekonomiska åtgärder för att möta nedgången ska beakta både det kortsiktiga behovet av stimulans och på längre sikt vikten av hållbara offentliga finanser, vilket även tas upp i EU:s gemensamma uttalande till IMF:s vårmöte.

I uttalandet konstateras att en viss ekonomisk återhämtning har skett under de senaste månaderna, samtidigt som osäkerheten är stor. Det lyfts även fram att IMF spelar en viktig roll för att stötta utsatta länder finansiellt. De internationella finansiella institutionerna uppmanas att fortsätta utvecklas för att möta medlemsstaternas behov.

EU ger även sitt stöd till att IMF ska vara väl resurssatt.

Slutligen betonas även vikten av att internationell handel sker utan störningar och att stöd ges till ett regelbaserat multilateralt handelssystem.

I både G20-mandatet och EU-uttalandet ger EU stöd till förlängning av det skuldmoratorium som beslutades vid vårmötena 2020 och uttrycker öppenhet för framtida skuldombförhandlingar från fall till fall inom ramen för Parisklubbens arbete.

Vidare betonas vikten av skuldtransparens, ansvarsfull utlåning samt IMF:s och Världsbankens avgörande roll i att ta fram uppdaterade skuldållbarhetsanalyser i båda positionsapparen.

Slutligen kan jag nämna att EU framhåller klimat- och hållbarhetsfrågorna i det internationella samarbetet.

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och uttalandet inför IMF:s årsmöte och avser att godkänna dessa under det skriftliga förfarandet i rådet. Positionerna ligger i linje med regeringens syn på vilka områden som bör prioriteras i det fortsatta arbetet.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Vi behandlar alltså denna fråga som en beslutspunkt i nämnden.

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 7, Handlingsplanen för kapitalmarknadsunionen.

2020/21:6
02 oktober

Anf. 31 Statssekreterare MAX ELGER:

Under denna dagordningspunkt ska kommissionen presentera en ny handlingsplan för det fortsatta arbetet med kapitalmarknadsunionen som presenterades den 24 september. Därefter förväntas finansministrarna ges möjlighet att ha en första diskussion.

Handlingsplanen innehåller ett antal förslag på kommande åtgärder inom ramen för det fortsatta arbetet. Förslagen syftar till att förbättra den europeiska kapitalmarknaden genom att fokusera på tre huvudsakliga områden. Det första området är åtgärder för att stödja en grön och inkluderande ekonomisk återhämtning genom att tillgängliggöra kapital till företag. Det andra området är att göra EU till en säkrare plats för individer att spara och investera långsiktigt. Det tredje området är att integrera nationella kapitalmarknader till en väl fungerande inre marknad.

Regeringen välkomnar det fortsatta arbetet med kapitalmarknadsunionen. Dess generella utgångspunkter i detta arbete är att hållbarhet och digitalisering ska beaktas samt att investerarskydd, marknadsintegritet eller finansiell stabilitet inte ska försämrats. Regeringen kommer att återkomma till riksdagen om kapitalmarknadsunionen när enskilda förslag presenteras.

Anf. 32 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag vill anmäla en avvikande ståndpunkt, eftersom vi från Vänsterpartiet menar att vi inte ska gå vidare med kapitalmarknadsunionen förrän den har utvärderats. Vi menar att det inte finns något sådant förslag till utvärdering. Det är egentligen samma avvikande mening som vi brukar anmäla när denna fråga tas upp.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med avvikande ståndpunkt anmäld från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till punkt 8, Övriga frågor.

Anf. 34 Statssekreterare MAX ELGER:

Under denna dagordningspunkt väntas kommissionen informera om hur långt medlemsstaterna har kommit med att genomföra aktuella EU-direktiv på finansmarknadsområdet. Sådan information är alltså att vänta för finansministrarna.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statssekreteraren för informationen och för i dag.

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor
Statsrådet Åsa Lindhagen
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 9 oktober 2020

Anf. 36 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Åsa Lindhagen med medarbetare välkomna till EU-nämnden.

Vi börjar med dagordningspunkt 11, Grundläggande rättigheter.

Anf. 37 Statsrådet ÅSA LINDHAGEN (MP):

Ordförande! På det informella videomötet den 9 oktober kommer det att bli en diskussion om motsvarande dagordningspunkt 11 b med direktören för EU:s byrå för grundläggande rättigheter, FRA, Michael O'Flaherty. Temat för denna diskussion är antisemitism och hatpropaganda, även kallat hate speech. I svensk kontext skulle det närmast förklaras som hatbrott eller hot och hat.

Regeringen välkomnar diskussionen och avser att i diskussionen lyfta fram arbetet mot rasism och liknande former av fientlighet, inklusive antisemitism, och att detta arbete är angeläget. Regeringen anser att antisemitism aldrig kan tolereras och att arbetet med att motverka sådana yttringar är av yttersta vikt.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning. Vi tackar statsrådet med medarbetare för i dag. Trevlig helg!

§ 4 Rättsliga och inrikes frågor
Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson
Återrapport från videomöte den 4–5 juni 2020
Återrapport från informellt möte den 6–7 juli 2020
Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
rättsliga och inrikes frågor den 8–9 oktober

2020/21:6
02 oktober

Anf. 39 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar justitie- och migrationsminister Morgan Johansson med medarbetare välkomna till EU-nämnden. Jag undrar om det finns något att tillägga om återrapporterna.

Anf. 40 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det finns en återrapport från videomöte den 4–5 juni och en återrapport från informellt möte den 6–7 juli.

Vi har inväntat kommissionens förslag till ny migrations- och asylpolitik, och den ska vi strax tala mer om.

De informella videomöten som har hållits under senvåren har framför allt handlat om coronasituationen och dess påverkan.

Vid det informella RIF-mötet den 4–5 juni fick vi lägesuppdateringar med särskild information om migrationssituationen i centrala Medelhavet.

Vid det informella mötet den 6–7 juli diskuterade ministrarna sjöräddning i Medelhavet och samarbete mellan EU:s medlemsstater samt med närliggande tredjeländer. Samtliga medlemsstater förordade då ett långsiktigt hållbart migrationssamarbete och ett slut på ad hoc-lösningar.

Sverige underströk då vikten av att upprätthålla mänskliga rättigheter och värna asylrätten. I sammanhanget framhöll vi också vidarebosättning via säkra och lagliga vägar för personer i behov av skydd. Vi välkomnade även kommande fördjupade diskussioner om solidaritet, effektivt återvändande och samarbete med tredjeländer i kampen mot migrantsmuggling och irreguljär migration. Detta har också framgått av de skriftliga rapporterna från dessa möten.

Anf. 41 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för återrapporten.

Då går vi in på information och samråd inför mötet den 8–9 oktober och dagordningspunkten 1, Ny pakt om asyl och migration.

Anf. 42 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

På mötet ska kommissionen redogöra för den nya pakten, och vi ska ha ett första meningsutbyte. Pakten tar ett helhetsgrepp som inkluderar alla aspekter av migration. Den består av ett meddelande som beskriver politikens inriktning och förslag till åtgärder samt ett antal nya och reviderade lagförslag och rekommendationer. Jag kommer inte att redogöra för allt i pakten utan bara nämna några av de viktigaste delarna.

För att förbättra kontrollen över vilka som reser in EU föreslås en ny förordning om screening. Den omfattar personer som befinner sig vid yttre

gräns och som inte uppfyller inresevillkoren samt personer som påträffas på en medlemsstats territorium utan tillstånd. Screeningen innebär bland annat att det görs en id-kontroll, upptagning av biometri, säkerhetskontroll och en indelning i sådana som söker asyl och sådana som kan avvisas vid gränsen.

Kommissionens reviderade förslag till asylprocedurförordning innehåller bestämmelser om gränsförfaranden vid yttre gräns för sökande som sannolikt inte har behov av internationellt skydd. I gränsförfarandena ska en fullständig och individuell asylprövning ske, men den ska gå snabbare än i det normala förfarandet. För att effektivisera asylprocessen föreslås att alla medlemsstater ska pröva asylansökningar och återvändande i samma förfarande, vilket vi ju redan gör i Sverige i dag.

När det gäller Dublinförordningen föreslås den ersättas av en ny migrations- och asyhanteringsförordning. I den finns, precis som i Dublinförordningen, bestämmelser om vilken medlemsstat som ska ha ansvar för prövningen av en asylansökan. Grundtanken är fortfarande att första inreseland ansvarar för en asylansökan om sökanden exempelvis inte har familj eller visering i en annan medlemsstat. Ansvaret föreslås gälla längre tid än i dag och ska inte kunna övergå till en annan medlemsstat när en sökande håller sig undan – det är också en nyhet.

En ny solidaritetsmekanism föreslås som innebär att medlemsstater kan visa solidaritet på olika sätt, framför allt genom omfördelning av asylsökande eller så kallade återvändandesponsorskap. Återvändandesponsorskap innebär att en medlemsstat tar på sig att hjälpa till att återsända ett visst antal personer som fått avslag på sin asylansökan i en annan medlemsstat. Solidaritet ska också kunna visas genom kapacitetsuppbyggnad, operativt stöd eller insatser i tredjeland. Solidaritetsåtgärder ska bli aktuella dels för att hjälpa de medlemsstater som kontinuerligt tar emot sökande som räddats i sjöräddningsinsatser, dels för att hjälpa medlemsstater som utsätts för högt migrationstryck.

Vidare föreslås en ny förordning för krissituationer. I en kris ska omfördelning enligt solidaritetsmekanismen bli aktuell, men det kan också vara fråga om andra åtgärder för att underlätta hanteringen såsom förlängda tidsfrister för handläggning och möjlighet att bevilja skydd utan individuell prövning till en viss grupp av sökande.

I det reviderade förslaget vad gäller Eurodacförordningen föreslås också vissa ändringar som syftar till att ge en mer precis bild av antalet asylsökande i EU och att enklare kunna följa sekundära förflyttningar.

När det gäller samarbete med tredjeland avser kommissionen att fördjupa samarbetet i form av skräddarsydda och heltäckande migrationsdialoger och partnerskap med ursprungs- och transitländer. Partnerländerns kapacitet att hantera migration ska stärkas, och stödet till flyktingar och värdländer och för bemötande av grundorsaker till irreguljär migration ska utökas.

Kommissionen lägger också starkt fokus på återvändande. Man anser att förslaget till reviderat återvändandedirektiv från 2018 bör antas så snart som möjligt. Det nyligen utvidgade mandatet för Frontex när det gäller återvändande ska genomföras fullt ut, fler återtagandeevtal ska ingås vid behov och kommissionen ska också ta fram en strategi för att främja frivilligt återvändande och återintegrering.

På vidarebosättningsområdet uppmantras medlemsstaterna att uppfylla 2020 års utfästelse om vidarebosättningsplatser och att fortsätta erbjuda platser. Vidare presenteras en rekommendation för att öka samordningen mellan aktörer involverade i livräddande insatser till havs.

Någon ingående diskussion om förslagen förväntas inte på mötet.

Jag kommer att välkomna att kommissionen har presenterat förslagen i en tid då vi behöver hitta en gemensam väg framåt inom EU. Regeringen utgår från att alla medlemsstater kommer att ta sitt ansvar genom att vara både konstruktiva och kompromissvilliga i de förhandlingar som ligger framför oss.

Regeringen ser positivt på att kommissionen har en bred ansats och tar ett helhetsgrepp som inkluderar alla aspekter av migration – asyl, integration, gränshantering, återvändande, lagliga vägar och samarbete med tredjeländer – och att man betonar att asylsystemet ska bygga på solidaritet mellan medlemsstaterna.

Det är avgörande att alla medlemsstater bidrar och att en medlemsstat med ett stort tryck av asylsökande kan vara säker på att få stöd. Systemet ska vara effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart och humant, och det ska också värna asylrätten. Ett fördjupat samarbete med prioriterade tredjeländer, inklusive bemötandet av grundorsaker till irreguljär migration och tvångsfördrivning, utgör en viktig grund för migrationshanteringen.

Det är viktigt att fokusera på ett bättre återvändande. En väl fungerande och rättssäker ordning för återvändande är avgörande för ett gemensamt och hållbart europeiskt migrationssystem.

I helhetsansatsen betonas även vikten av fler lagliga vägar. Regeringen välkomnar det, liksom att kommissionen ska återkomma med fler förslag. Vidarebosättning är en viktig solidaritetsåtgärd och en säker och laglig väg in i EU för personer i behov av internationellt skydd.

Regeringen analyserar nu alla dessa delar i detalj. Vi lär därför få anledning att återkomma här i nämnden vid flera tillfällen framöver.

Anf. 43 LUDVIG ASPLING (SD):

Vi är i ett tidigt skede och behöver kanske inte gräva ned oss i detaljer, men jag tänkte ändå bara kort redogöra för hur vi ser på den information som har kommit.

Förslaget om obligatoriska gränsförfaranden och förkontroller är naturligtvis bra. Det kan göra att processen blir säkrare och minska säkerhetsrisker. I den delen tror vi att det finns en hel del förbättringar som är möjliga.

Vad gäller ansvarsfördelningen upphävs ju Dublinförordningen. Vissa av reglerna från Dublinförordningen kommer i praktiken dock att finnas kvar, till exempel att man ska kunna få sin sak prövad genom anknytning i ett släktskapsbegrepp, som kommer att utvidgas, eller genom en examen, vilket kommer att väga tyngre än var man faktiskt lämnat in sin ansökan. Detta ser vi som väldigt olämpligt. Det innebär att länderna i Sydeuropa – Grekland, Italien, Spanien – kommer att vara huvudansvariga i teorin, men med tanke på hur många personer som har släktingar i Sverige är det uppenbart att vår börda i praktiken inte kommer att minska utan snarare riskerar att öka.

Det här betyder också att i stället för att personerna kommer att gå genom Europa kommer vi att behöva flyga dem hit, antagligen på vår egen bekostnad.

Vad gäller människosmuggling, som regeringen nämnde i sin kommenterade dagordning, beror ju sådan på att det finns incitament till irreguljära resor in i Europa. Så länge som dessa incitament finns kvar kommer människosmugglingen att fortsätta. Så länge man väljer att bekämpa människosmugglingen med olika polisiära metoder, vilket tyvärr är nödvändigt, kommer fler människor att välja farligare vägar, och fler människor kommer att omkomma på vägen.

Detta är fel väg att gå. Det man måste göra är att arbeta med incitament, ta bort incitamenten för irreguljära resor. Det är det enda sättet att göra någonting åt människosmugglingen. Så är det!

Sedan har vi den tvingande omfördelningsmekanismen. Det första jag skulle vilja veta är om regeringen nu, en gång för alla, kommer att begrava idén om en tvingande omfördelningsmekanism. Detta har ju varit en käpphäst för regeringen så länge jag har suttit i riksdagen. Man har återkommit gång på gång om att detta är någonting som ska igenom. Nu finns det inte med i förslaget. Jag undrar om regeringen nu en gång för alla kommer att säga: Det här lämnar vi bakom oss, det var inte en bra idé från början, ingen annan verkar vara intresserad av det, nu skippar vi det. Eller kommer man att fortsätta att kämpa för det här?

Problemet i det förslag som nu finns är att man ska kunna hjälpa till med återförvisning till hemlandet i stället. Det kommer att vara flera länder som har svårt att skicka tillbaka människor. Det är inte bara vi som har det. Om vi skulle vilja skippa den tvingande omfördelningen och i stället hjälpa till med återföring innebär det att vi skulle ta emot migranter som skulle överföras från ett annat EU-land till Sverige för att sedan återföras från Sverige. Det finns en stor risk att de då skulle fastna här, eftersom verkställighet inte alltid är möjlig. Detta är inte heller särskilt bra.

Vad gäller asylbyrå handlar det om vissa förändringar av Eurodac-databasen och dess kopplade system – SIS, VIS, Etias och så vidare. Här kan man börja ana en europeisk motsvarighet till Sveriges centrala utlänningsdatabas – vi har ju ett sådant system i Sverige. Huruvida detta är positivt eller negativt kan man diskutera; det får vi lite grann se när detaljerna kommer in. Men förslaget att kommissionen ska besluta om hur mottagandet organiseras innebär ju i praktiken att asyl- och migrationsverksamheten blir överstatlig i både planering och implementering. Detta bör man under inga som helst omständigheter acceptera. Där måste det bli ett klart nej. Det är fullständigt vansinne.

Vad gäller förslaget om fördjupat samarbete med tredjeländer om återvändande är det något vi har pratat om många gånger. Det verkar gå framåt i vissa delar och inte särskilt mycket framåt i andra delar, men detta är naturligtvis någonting vi står bakom. Vi tycker att det är bra att man fortsätter att ha det på bordet.

Några fler lagliga vägar vill vi naturligtvis inte ha.

Anf. 44 MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Fru ordförande! Även Moderaterna välkomnar naturligtvis att kommissionen har presenterat ett förslag för att hitta nya vägar framåt i

vad som är en ödesfråga för Europa och där läget i princip har varit låst sedan 2015.

För att komma framåt välkomnar Moderaterna också att man nu föreslår en möjlighet för medlemsländer att ta ansvar på olika sätt, inte bara genom mottagande av asylsökande. Vi anser också att detta tydligt bör vara Sveriges linje. Att hålla fast vid en tvingande omfördelning kommer inte att föra samtalen framåt, vilket Moderaterna också har påpekat tidigare.

Det finns många delar i förslaget som är bra och som kommer att öka möjligheten att fokusera EU:s resurser på dem som har absolut störst behov. Jag tänker exempelvis på screeningförfarandet och möjligheten till snabbt återvändande för dem som saknar skyddsskäl. I dag handlar det om sex av tio av dem som söker asyl i EU. Men det finns också delar som gör mig bekymrad, framför allt därför att de riskerar att öka invandringen till Sverige.

Det här är ett omfattande paket. Jag skulle vilja gå in på vissa delar där jag har några frågor och synpunkter.

Först gäller det den här fördelningsnyckeln, som kanske inte är alldeles glasklar och som är beroende av vilket förfarande som initierar fördelning. Kommissionen är tydlig med att ett syfte med förslaget är att avlasta gränsländerna, främst Grekland, Italien och Malta. Risken är dock att det sker på bekostnad av länder som tidigare har tagit ett stort ansvar för EU:s asylmottagande.

De länder som har haft ett oproportionerligt stort mottagande under de senaste fem åren ska enligt förslaget kunna få en 10 procent lägre andel att ansvar för. Det är en mycket liten reduktion, menar vi. Att bara beakta de fem senaste åren är enligt oss inte heller tillräckligt. År 2015 är ju snart fem år bort, till exempel, men Sverige brottas fortfarande med konsekvenserna av vårt stora mottagande då.

Min fråga är hur regeringen avser att driva på för att förtydliga vikten av att beakta tidigare mottagande i kommissionens förslag. Sedan tänkte jag också fråga om man har uppfattat vad som omfattas av mottagande. Är det bara antalet asylsökande, eller beaktar man också exempelvis anhöriginvandring?

Förordningen om asyl- och migrationshantering, som är tänkt att ersätta Dublinförordningen, innebär att länder som tidigare har haft en stor invandring, på grund av att fler som kommer då kommer att ha anknytning till de länderna, får ett fortsatt större mottagande än andra länder.

Familjebegreppet breddas till syskon, och även nyetablerade relationer ska beaktas. Migrationsverket har bland annat framhållit att detta riskerar medföra att Sverige får ta emot fler. Vilken bedömning gör regeringen av den utvidgade familjeklausulen i den nya Dublinförordningen och hur den kommer att påverka Sveriges mottagande? Hur ställer sig regeringen till förslaget? Man skulle ju kunna tänka sig att regeringen exempelvis försöker driva på för någon form av konsekvensanalys i den här delen i de initiala samtalen. Från Moderaternas sida vill vi vara tydliga med att vi inte tycker att anknytningsbegreppet ska vidgas jämfört med vad som gäller enligt Dublinförordningen i dag.

Slutligen innebär kommissionens förslag om det förenklade gränsförfarandet att ett sådant särskilt förfarande ska tillämpas vid reglerad ankomst vid externgräns eller vid avstigning från en search- and rescue-

insats under vissa förutsättningar. När detta ska tillämpas ska de sökande inte ha rätt att resa in i territoriet, och prövningen får ta max tolv veckor. Detta förutsätter naturligtvis att EU har ett fungerande avtal med samtliga gränsländer och en väldigt hårt bevakad gräns med enbart officiella gränsövergångar. Hur det ska säkerställas framgår inte av förslaget, och det gör mig bekymrad.

En stor del av asylansökningarna i EU sker inte bara efter irreguljära resor till gränsländer utan också via viseringar. Hur ser regeringen då på att förslagen om återvändande främst tycks fokusera på att effektivisera återvändandet kring Medelhavet, alltså de irreguljära ankomsterna, men inte sådana som sker i Sverige och Tyskland?

Anf. 45 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Det finns mycket att säga om förslaget. Jag vill tacka statsrådet för en bra föredragning. Men det är väl inte obekant att Vänsterpartiet har en annan syn på migration än regeringen och flera andra partier.

Det finns några delar som vi menar att regeringen borde driva redan vid det här mötet.

Det ena är att en ordning där vissa länder kan välja att deportera inte är acceptabelt. Det finns en stor risk för att många länder hellre vill utöva repression och deportation än att ta emot, vilket gör att asylrätten inte fungerar eftersom ingen eller få vill ta emot.

Det andra är att det är orimligt och bekymrande om en rad länder som med rätta kritiserats för auktoritära styren och bristande demokrati ska ansvara för frågor som kräver stor respekt för mänskliga rättigheter.

Vi ser helst att samtliga länder förbinder sig att ansvara för asylprocessens alla delar. Vi hoppas att regeringen tar med sig och driver detta.

Jag har ytterligare en fråga som jag tycker att regeringen ska ta med sig och driva. Det är att en ordning med gränsförfarande och olika snabbspår som kan äventyra en individuell och rättssäker bedömning av skyddsskäl inte är acceptabelt, till exempel att personer med en bifallsandel under 20 procent ska snabbbehandlas. Vi ser ju att bifallsandelen från samma ursprungsland är väldigt olika beroende på vilket medlemsland som behandlar ärendet. Det visar på svårigheten i bedömningarna. Med sådana snabbprocesser i gränsförfarandet riskerar skyddsskäl att missas och mänskliga rättigheter att nekas.

Detta är de två frågor som vi vill att regeringen driver nu, även om vi har många andra synpunkter på förslaget. Men vi får nog anledning att återkomma till dem.

Anf. 46 TINA ACKETOFT (L):

Detta är ett tidigt skede, och det är många av de frågor som speciellt Vänsterpartiet tar upp som också vi från Liberalernas sida ser farhågor kring.

Det här är ändå ett allvarligt försök att få fram det som liberaler har efterlyst i många år. Det började med Cecilia Malmström, som tog upp det här arbetet.

Vi behöver en gemensam asyl- och migrationspolitik. Vi vet ju alla att EU är splittrat om denna, så vi kommer nog alla att få jämka oss lite för att få en lösning som man kan gå med på. Men från Liberalernas håll tycker

vi att detta är ett bra steg i det första arbetet. Vi gör som alla andra och precis som regeringen och återkommer när vi har mer detaljerade förslag att ta ställning till.

2020/21:6
02 oktober

Den svenska ståndpunkten, som den är formulerad här och nu, är en ståndpunkt som vi definitivt kan ställa oss bakom. Men det är som bekant i detaljerna som djävulen sitter. Vi kommer definitivt att komma tillbaka till den här frågan många gånger framöver. Men denna ståndpunkt kan vi definitivt ställa oss bakom.

Anf. 47 HANS EKLIND (KD):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för redogörelsen.

Ja, det är ytterst välkommet att vi får en asyl- och migrationspakt på plats – så är det. EU och dess länder är väl betjänt av att vi försöker hitta fram till gemensamma lösningar.

Jag sa i går på socialförsäkringsutskottets sammanträde, där vi hade statssekreteraren hos oss, att det är lätt att hamna i saker som man ställer sig frågande till eller negativ inför. Jag vill ändå poängtera här och nu att vi ser väldigt många bra saker i förslaget, även om vi inte har hunnit analysera det i detalj. Här finns mycket som vi känner är positivt. Förutom att förslaget har överlevt presskonferensen, vilket ju många hyste vissa farhågor om, finns här ett värnande om EU:s yttre gräns, vilket vi tycker är oerhört viktigt. Här finns också ett tydliggörande av skillnaden mellan flyktingar och migranter. Kommissionen själv konstaterar att uppemot 70 procent av dem som kommer är migranter. Man vill få till ett mer effektivt återvändande av dem som saknar skyddsskäl, vilket är bra. Kommissionen konstaterar att bara en tredjedel av dem som ska återvända återvänder.

Det finns satsningar som jag ser väldigt positivt på, som detta med partnerskapen och transit- och ursprungsländer, inte minst i ett långt perspektiv framåt. Inte minst positiva är de åtgärder som kommissionen har redogjort för och som på olika sätt ska försöka sätta stopp för den hänsynslösa människosmugglingen.

Med allt detta sagt: Det här är ett utkast som vi i grunden ser en rad mycket positiva saker med.

Jag har två frågor till statsrådet.

Den ena frågan gäller detta med utvidgningen av familjebegreppet som föreslås för familjeåterförening. Här ska alltså syskon, vuxna syskon, omfattas, men även de fall där kärlek har uppstått på vägen från ursprungslandet till EU, alltså nyetablerade relationer. Vi har ju kärnfamiljen som familjebegrepp och som ger rätt till familjeåterförening. Vi motsätter oss att man utvidgar familjebegreppet. Jag skulle gärna vilja höra statsrådet kommentera förslaget som ligger på bordet.

Den andra frågan gäller Sveriges stora diaspora och de integrationsproblem som vi de facto har i Sverige. Förslaget till solidaritetsmekanismen förordar ju att anknytning ska avgöra vilken medlemsstat som ska hantera en asylansökan. Då misstänker många med mig att det kan leda till att Sverige, som har tagit ett stort ansvar under de gångna åren, även i fortsättningen kommer att få ta ett väldigt stort ansvar. Vi ställer oss kritiska till att man enkom ska ta hänsyn till de senaste fem åren. Givet att den här pakten hanteras i en rasande snabb takt kanske vi kan ha någonting på bordet till nästa år. Men då innebär det, med den formulering som nu råder, att 2015 inte finns med i den period som man

ska beakta. Därför vill jag fråga hur statsrådet ser på just solidaritetsmekanismen med det förslag som ligger.

Anf. 48 ANNIKA QARLSSON (C):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för genomgången av det nya förslaget.

Det är viktigt att EU:s medlemsländer tar ett större gemensamt ansvar och kommer överens. Det har vi alla partier varit överens om väldigt länge, även om vi kanske har lite olika bilder av vad som behöver göras.

Vi välkomnar att det äntligen har kommit ett förslag. Jag kan bara instämma i Tinns konstaterande att det är tidigt i processen. Vi kommer kanske att hitta fler skiljelinjer ju längre vi kommer i processen, när det blir skarpare läge.

Pakten aviserar i stora drag de problem som behöver lösas, och det är ett steg i rätt riktning. En viktig del är en fungerande omfördelningsmekanism, som innebär att alla länder tar ett delat ansvar. Det förslag som nu ligger på bordet riskerar dock att leda till att alla länder faktiskt inte gör det, vilket är ett bekymmer. Samtidigt kan vi konstatera att förslaget ser bättre ut i förhållande till hur det fungerar i dagsläget. Det är hela tiden ett å ena sidan och å andra sidan.

Det finns också i pakten ett förslag om att hantera ansökningar vid EU:s yttre gräns på ett lite annorlunda sätt. Vi har efterlyst mer effektiva sätt att hantera ansökningarna, men vi har också varit tydliga med att asylprocessen måste bygga på en rättssäker och individuell prövning. Det blir en rejäl utmaning att hitta den balansen. Det är en sak om det står fina saker på papper men en annan sak hur det fungerar i praktiken.

Något som också har varit en avgörande del är hur man hanterar avtal med tredjeland. I det förslag som kommissionen nu har gått fram med bedömer man att det även fortsättningsvis ska finnas avtal. När den här typen av avtal sluts är det centralt att man respekterar mänskliga rättigheter, non-refoulement och andra viktiga principer, så att det inte är principlöst.

Det här är som sagt en första vända med ett efterlängtat förslag, och det lär bli fortsatta diskussioner.

Anf. 49 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Som många har varit inne på är vi i ett tidigt skede. Det finns många frågor, och vi måste efterfråga många förtydliganden av en del av de skrivningar som i dag finns och där vi i dag inte har några klara och tydliga svar. Men det är precis det som den följande processen måste ge oss.

Sedan är detta, som ni vet, helt enkelt ett paket. Ingen kommer att bli helt nöjd, för det här är ett förslag där man har fått ge och ta och fått avväga olika intressen mot varandra.

Jag tycker att både Tina Acketofts och Annika Qarlssons ingång här, att vi får utgå från att detta är precis ett sådant paket där vi helt enkelt får ge och ta, är klok. Det är också så att vi kanske i det här läget, när alla frågetecken inte är utrotade, inte i alltför stor utsträckning ska låsa våra förhandlingspositioner, utan vi får ha ganska generella ingångar i förhandlingarna.

Vid en jämförelse med hur det var för fem år sedan är situationen helt annorlunda i dag när det gäller antalet asylsökande som kommer till EU. Då var det ju Syrienkriget som drev fram migrantströmmarna med därmed mycket höga beviljandetal. Så gott som hundra procent av alla som kom från Syrien fick uppehållstillstånd i EU. För Sveriges räkning tror jag att beviljandegraden låg på över 70 procent av andelen asylansökningar. I dag ligger den på ungefär 30 procent, och det beror på att många av de grupper som i dag kommer inte har asylskäl. Det gäller för Sverige, men det gäller också för EU totalt sett.

Detta är en skillnad. Det påverkar naturligtvis också frågeställningen om just omfördelning, det vill säga att om vi ska omfördela människor tvingande ska vi veta att den grupp som vi i så fall ska omfördela skulle innebära en stor andel som inte har asylskäl i de olika länderna. Detta försvagar då det argumentet.

Jag tycker att det som många, inte minst Maria Malmer Stenergard, har pekat på är självklart; vi måste ha konsekvensbedömningar som går längre, särskilt när det gäller familjefrågan. Som Vänsterpartiet och Annika Carlsson påpekade måste det också vara rättssäkert, inte minst vad gäller gränsförfarandena.

Samtidigt ska man komma ihåg att det inför den här processen har funnits krafter som har velat gå betydligt längre när det gäller EU:s inställning. Det är krafter som inte vill att EU ska bry sig om att upprätthålla asylrätten över huvud taget. De vill gärna lägga asylhantering och allting utanför EU:s gränser, så att ingen ens ska kunna komma in här. Det var många från det hållet som drev det. Förslaget ser inte ut på det sättet. Det här är ett förslag där asylrätten upprätthålls.

Frågan är om det kommer att komma fler eller färre till Sverige. Det är som sagt många förslag. En del verkar i den ena riktningen, och andra verkar i den andra riktningen. Vår sammantagna bedömning är nog ändå att om det här skulle gå igenom kommer antalet asylsökande till Sverige förmodligen att minska. Den bedömningen kan man göra när man tittar på de olika sakförslag som finns. Jag vill peka på ett par saker som är viktiga.

Till att börja med ska man veta att vi just nu har det lägsta antalet asylsökande på 20 år. Sverige har också gått från ett läge där vi tog emot 12 procent av alla asylsökande till EU till att nu ta emot ungefär 3 procent av alla asylsökande till EU. Det är en klar förändring.

Jag vill peka på det som i det här förslaget verkar i en minskande riktning för Sverige, med ganska stora tal. Det är till att börja med de nya reglerna för viseringar. Ett stort problem är att ungefär 20 procent av alla asylsökande som kommer till Sverige – nästan 4 000 förra året – är viseringsavhopp. Det är personer som har fått visum till något EU-land men som sedan kommer till Sverige och söker asyl här.

Det är många olika grupper. Men den största gruppen för Sveriges räkning är uzbeker, personer från Uzbekistan. De kan ha sökt visum i ett annat EU-land. Jag vill speciellt nämna Polen. De har alltså fått visum till Polen men dyker lite senare upp i Sverige och söker asyl. Det är typexemplet. De utgör en stor grupp. För Sveriges räkning utgjorde viseringsavhopp nästan 4 000 av de asylsökande förra året.

I det här förslaget förlängs viseringslandets ansvar från sex månader till tre år. Om man söker asyl inom tre år från att man har fått visering blir det alltså inte Sveriges utan i så fall Polens ansvar, det vill säga det land

som har utfärdat själva viseringen. Det kommer att få en starkt återhållande effekt och en starkt uppstramande effekt på de länder som utfärdar visumen.

Det andra som jag vill peka på är gränsförfarandena och vad som skulle kunna bli effekterna av det. Gränsen är satt till att de som kommer från länder med under 20 procents beviljandegrad ska gå in i ett snabbförfarande. Man ska veta att i Sverige utgjorde den gruppen nästan hälften av alla våra asylsökande. 9 500 asylsökande förra året kom alltså från länder där beviljandegraden i EU-genomsnittet var under 20 procent. Om en del av dem, förmodligen ganska många, skulle gå in i ett sådant gränsförfarande kommer det också att få en starkt påtaglig effekt för antalet asylsökande till Sverige.

Det tredje som jag vill peka på är förslaget för reglerna för överföringar, Dublinöverföringar, från ett land till ett annat. I dag kan man hålla sig undan från en sådan överföring i sex månader, och då övergår ansvaret till det land man uppehåller sig i. Enligt förslaget kan den fristen pausas om man håller sig undan, det vill säga inte fortsätta att löpa. Det blir helt enkelt svårare att hålla sig undan för att undgå en överföring.

För övrigt var det någon som påstod att överföringarna betalas av det land som man ska överföras till. Så är det inte. Det är det land som man överförs från som betalar för eventuella Dublinöverföringar. Dessutom innebär förslaget att det också kommer att utdelas ett stöd från EU, 500 euro per person, för den typen av överföringar.

Det fjärde som pekar i en riktning mot att vi i Sverige skulle få en mer hanterlig situation är det starka fokuset på återvändande. Det är klart att om man har ett effektivare återvändande till länder från vilka det inte finns asylskäl kommer också antalet asylsökande från de länderna att minska. Jag hade för övrigt i går en träff med Iraks ambassadör för att försöka få till stånd ett från Sveriges sida bättre samarbete med just det landet.

Det kommer framöver att vara viktigt för Sverige att se till att få stöd av EU, inte minst med tanke på den återvändandekoordinator som också föreslås, för att få till stånd effektivare återvändande. Sverige är i och för sig i förhållande till andra EU-länder generellt sett ganska bra på återvändande. Men här skulle man kunna förstärka det ytterligare.

Det har kommit frågor om den fördelningsnyckel som skulle kunna användas i olika situationer. Det finns inte flera olika nycklar. Det finns bara en nyckel. Den fördelningsnyckeln innebär att Sverige, i de situationerna, ska ta 2,85 procent av fördelningen. Det är en sammanvägning av vår andel av befolkningen, som ligger på ungefär 2 procent, och vår andel av bnp, som ligger högre. Då hamnar vi på ett genomsnitt på 2,85 procent.

När det gäller diskussionen om rabatten och huruvida vi kan ingå i den är det fortfarande otydligt hur de reglerna ska tolkas. Ska det tolkas som antalet asylsökande eller antalet asylansökningar som vi har behandlat? Oavsett om vi omfattas av rabatten eller inte är det faktiskt inte någon jättestor fråga. Den uppgår till 10 procent av de 2,85 procenten. Om vi omfattas av rabatten pratar vi alltså om en förändring på knappt 3 promille. Det är trots allt inte en jättestor fråga. Om vi ska ha 2,85 procent eller 2,55 procent är egentligen inte det som avgör om vi klarar detta eller inte.

Allra sist: Det finns många frågor som återstår att förtydliga. Klart är att vi kommer att driva på för att få fram det som är oklart och driva på för

bra konsekvensanalyser. Det gäller alla frågor, också familjefrågan som nu är uppe för diskussion, det vill säga hur det ska tolkas och vilka eventuella konsekvenser det skulle kunna leda till.

Jag tror att det är viktigt att vi i alla fall inte i det här läget låser oss vid positioner kring detaljer. Det är en ganska lång resa vi nu ska företa när det gäller förhandlingarna.

Anf. 50 MARIA MALMER STENERGARD (M):

Ordförande! Jag har stor respekt för att det är ett omfattande paket och många detaljer som måste utredas. Jag välkomnar att regeringen kommer att driva på för ytterligare konsekvensanalyser.

Jag konstaterar att man vid rådssammanträdet ska lämna initiala synpunkter i sak. Vi noterar också att kommissionens ambition är att förhandlingarna ska gå snabbt framåt. Mot bakgrund av det menar vi att Sveriges ståndpunkt, som vi i och för sig kan ställa oss bakom i de delar som framgår, bör förtydligas med tre tillägg.

För det första bör det tydligt framgå av ståndpunkten att Sverige välkomnar att kommissionen lägger fram förslag om att medlemsländerna ska kunna ta ansvar på olika sätt, exempelvis genom återvändande eller kapacitetsuppbyggnad. Dock måste den närmare konstruktionen fortfarande analyseras. Men vi anser som sagt att det är viktigt att vi inte låser oss vid en tvingande omfördelning utan att vi nu släpper på det kravet och välkomnar andra vägar framåt.

För det andra måste tidigare mottagande väga tyngre i den fördelningsnyckel som är tänkt att styra omfördelningen. Det räcker inte med några promille. Man måste också beakta mottagande under längre tid tillbaka än bara fem år, eftersom det har mycket stor påverkan på samhället under lång tid efter mottagandet.

Slutligen, för det tredje, bör inte definitionen av anknytning i förslaget till förordning om asyl- och migrationshantering utvidgas jämfört med det som gäller enligt Dublinförordningen.

Anf. 51 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Jag vill bara förvissa mig om att det har gått fram att mitt inspel till regeringens ståndpunkt också är att betrakta som en avvikande ståndpunkt.

Anf. 52 LUDVIG ASPLING (SD):

Jag vill också förtydliga att de kommentarer som jag gav tidigare är en avvikande ståndpunkt.

Jag har ett tillägg. I det här läget tycker vi naturligtvis att medlemsstaterna bör kunna få andrum på riktigt. Man bör kunna säga nej under en period i det fall man har haft stora problem som beror på omfattande migration. Den situationen befinner vi i Sverige oss i just nu.

Anf. 53 HANS EKLIND (KD):

Jag lyssnade på det som Maria Malmer Stenergard från Moderaterna framförde och konstaterar att det är väldigt likt de delar som jag redogjorde för i mitt inlägg om att Sveriges ståndpunkt ska förtydligas på det rådsmöte som kommer.

Att man kan ta ansvar på olika sätt tror jag är en nödvändighet för att den här pakten över huvud taget ska bli av. Men vi tycker också att det är positivt att man skriver ned att Sverige välkomnar att förslaget är utformat på det viset.

När det gäller fördelningsnyckeln måste tidigare mottagande väga tyngre. 3 promille räcker inte.

Vi motsätter oss som sagt också utvidgningen av själva familjebegreppet för familjeåterförening.

De tre punkterna kan vi då lämna vidare tillsammans med Moderaterna.

Anf. 54 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

När jag pratade om hur rabatten skulle slå var syftet bara att förtydliga att oavsett om vi ingår i rabatten eller inte betyder den, som den är konstruerad i dag, inte så förfärligt mycket. Det är en ganska liten fråga i sammanhanget. Fördelningsnyckeln är 2,85 procent. Det är vad vi pratar om för Sveriges räkning. Just nu tar Sverige emot ungefär 3 procent av andelen asylsökande. Vi ligger alltså ungefär där vi ska ligga.

Min ingång är att vi inte nu ska låsa våra förhandlingspositioner i alltför stor utsträckning. Vi måste försöka se till att vi kan medverka på ett konstruktivt sätt för att få ett paket som kanske inte alla kan älska men som man i varje fall kan acceptera. Vi vill inte nu i alltför stor utsträckning låsa oss i alla detaljer.

Det Moderaterna och Kristdemokraterna är ute efter är att vi ska fortsätta att arbeta för att få till en jämnare fördelning. Ett par av förslagen handlar om att det finns risk för att länder som redan har tagit emot många ska ta emot ännu fler. Min bedömning är inte att det kommer att bli så. Men för att gå er till mötes tycker jag att vi i ståndpunkten kan skriva in att Sverige i förhandlingarna ska verka för att systemet leder till en jämnare fördelning av asylsökande mellan medlemsstaterna. I så fall tar vi också hand om en del av de synpunkterna. Mitt förslag är att vi skriver in det i ståndpunkten.

Anf. 55 HANS EKLIND (KD):

Problemet är att både Moderaternas och min poäng var att det är det tidigare mottagandet, alltså det ansvar som Sverige redan har tagit, vi lyfter fram som oerhört viktigt att det beaktas.

Rent principiellt och om man ska läsa det här på ett annat sätt kan förslaget om att vi ska ta emot 2,85 procent sägas vara en jämn fördelning.

Det viktiga är beaktandet av det historiska mottagande som skett, och då brukar jag nämna 2000-talet. Det är inte bara under de senaste åren, utan det har skett under en längre tid. Det måste vi beakta givet de integrationsutmaningar och problem som vi har och som i alla fall vi menar leder fram till att vi ska ha en mycket stram migrationspolitik. Då menar jag att det är den historiska delen som Sveriges regering tydligt måste föra fram att den ska beaktas på ett bättre sätt än 3 promille.

Anf. 56 MARIA MALMER STENERGÅRD (M):

Jag instämmer i Hans Eklinds synpunkter. Jag har lite svårt att se hur en sådan mening skulle tillgodose de konkreta synpunkter som vi ville ha med i en svensk ståndpunkt.

Anf. 57 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag har inga övriga kommentarer. Det är som jag sagt flera gånger tidigare: Vi ska inte i dagsläget låsa oss för mycket vid detaljerna.

Sammantaget, vilket hela mitt resonemang i mitt förra inlägg gick ut på, finns det ganska starka och skarpa förslag här som pekar ut att man skulle kunna dämpa antalet asylsökande just till Sverige. Jag pekar på viseringsavhoppet. Jag pekar på de nya gränsförfarandena.

Jag skulle kunna lägga till ytterligare en sak, och det är att också ansvaret för en asylansökan utsträcks i tiden. Om en person registreras som asylsökande i ett land i dag har det landet ansvaret för den personen i tolv månader. Om man sedan anträffas i ett annat land och söker asyl i ett annat land, då ska det landet – till exempel Sverige – hantera den asylansökan om det har gått mer än tolv månader. Nu utsträcks detta till tre år. Registreringen kommer alltså att gälla mycket längre tid än tidigare. Det är också ett skarpt förslag som verkar i den andra riktningen.

Här handlar det som sagt om att göra en helhetsbedömning. De här sakerna – gränsförfaranden, ansvaret för dem som reser vidare som medverkar till att minska sekundära förflyttningar, viseringsfrågan och återvändandefrågan – pekar enligt min uppfattning på att redan ganska låga tal för Sverige kommer att dämpas ytterligare.

Men det här kommer vi att få prata om många gånger framöver. Vi är än så länge i ett tidigt skede.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Jag har uppfattat att det finns en avvikande ståndpunkt från Moderaterna och Kristdemokraterna, en från Sverigedemokraterna och en från Vänsterpartiet.

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med oliklydande avvikande ståndpunkter från M och KD respektive SD respektive V.

Nu ska jag säga vad det är jag har gjort parallellt. Det är nämligen så att sanktionslistan för Belarus har deadline till EU klockan 11. Den har alltså inte antagits på rådets möte, utan den tas via ett skriftligt förfarande som Sverige måste svara på före klockan 11.

Vi har konstaterat att vi skulle kunna få hit kabinetssekreteraren ganska snart, så han kommer faktiskt att få gå före statsrådets andra punkter.

Vi ajournerar därför samrådet med statsrådet Morgan Johansson tills vi har tagit denna punkt.

Ajournering

EU-nämnden beslutade kl. 10.33 på förslag av ordföranden att ajournera samrådet.

Samrådet återupptogs kl. 10.39.

§ 5 Restriktiva åtgärder Belarus
Kabinettssekreterare Robert Rydberg
Information och samråd inför beslut av rådet genom skriftligt
förfarande den 2 oktober 2020

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Då återupptar vi nämndens möte.

Vi välkomnar kabinettssekreteraren och medarbetare.

Anf. 60 Kabinettssekreterare ROBERT RYDBERG:

Mina ursäkter för ett brådstörtat framträdande i nämnden. Det gäller en fråga som vi har diskuterat tidigare, senast när statsministern var i nämnden inför Europeiska rådets möte i går, nämligen frågan om sanktioner mot Belarus. Den diskuterades på Europeiska rådets möte, och rådet uppmanade medlemsstaterna att anta sanktioner mot Belarus, då den tidigare blockeringen från en medlemsstat hade lyfts.

En snabb procedur har nu inletts av ordförandeskapet på basis av nu överenskomna listor, som upptar sammanlagt 40 personer. Deadline för medlemsstaternas svar på detta är klockan 11 i dag.

Att införa sanktioner mot nyckelpersoner i Belarus på detta sätt är i linje med regeringens tidigare beskrivna linje, som också är förankrad i EU-nämnden.

Jag vill dock notera att president Lukasjenko inte omfattas av det beslut som nu ska fattas. Han finns däremot på listor för ytterligare sanktioner som nu bereds inom EU. Regeringen avser att, i linje med den position som tidigare är förankrad i nämnden, aktivt driva att också han ska inkluderas.

Anf. 61 LUDVIG ASPLING (SD):

Kan man få veta mer om vad skälet är till att Lukasjenko själv inte är med på listan?

Anf. 62 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Det är bra att vi har kommit hit; det är ett viktigt steg framåt. Den diskussionen hade vi i det öppna samrådet häromdagen, men om det går får kabinettssekreteraren gärna säga något mer om diskussionerna.

Sedan vill jag bara påminna om det vi var överens om senast – att det är viktigt och bra att Sverige driver på för att Lukasjenko ska sättas upp på listan.

Anf. 63 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack, kabinettssekreteraren, för det brådstörtade deltagandet i EU-nämndens möte!

Det är mycket välkommet att den låsta positionen har låsts upp och att det är en lista på gång. Det är också bra att det är på gång ytterligare listor med ytterligare namn där Lukasjenko är med, för jag tycker att det är oerhört värdefullt att även han förs upp på listan.

Finns det något tidsperspektiv på när nästa lista kan vara aktuell att få på plats?

Anf. 64 Kabinetssekreterare ROBERT RYDBERG:

Anledningen till att Lukasjenko inte listas här var att hans namn inte var inkluderat i det tidigare förslag som låg på bordet och som var under beredning. Givet de praktiska förutsättningarna och givet önskemålet om att så snabbt som möjligt kunna anta dessa sanktioner hade det inte varit möjligt att nu, i dag, lista Lukasjenko.

Men den frågan återstår, och det finns en stark vilja hos ett mycket stort antal medlemsstater, däribland Sverige, att inkludera honom. Jag är övertygad om att frågan om Lukasjenkos ställning i sanktionsregimen också kommer att vara en av huvudfrågorna när Belarus står på dagordningen för FAC:s nästkommande möte, där regeringen kommer att i nämnden förankra en svensk linje som innebär att vi aktivt ska verka för att han inkluderas på listan.

Anf. 65 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ursäkta att jag kommer så här sent, men det är lite oklart för mig: Regeringen kommer alltså inte att driva nu till kl. 11.00 att Lukasjenko ska sättas upp på listan? Det tycker jag det är viktigt att vi gör.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Då innebär det i så fall att vi säger nej till listan, och då skulle det inte bli några sanktioner just nu. Är det alltså Vänsterpartiets uppfattning att vi hellre säger nej till att de här sanktionerna införs?

Anf. 67 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Nej. Det menar vi inte, utan vi menar att Lukasjenko ska tillföras.

(ORDFÖRANDEN: Fast det är de alternativen som vi har.)

Jag tycker att det är viktigt att regeringen påpekar behovet gällande Lukasjenko nu kl. 11. Naturligtvis ska inte förslaget stjälpas.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Då uppfattar jag att det bara finns ett förslag och en åsikt här, nämligen att Sverige ska säga ja till den här sanktionslistan och fortsätta att driva att Lukasjenko ska vara med. Det finns ingen åsiktsskillnad, utan det är den åsikt som Sverige redan har framfört och kommer att fortsätta att framföra.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade ståndpunkt.

§ 6 Rättsliga och inrikes frågor
Justitie- och migrationsminister Morgan Johansson
(forts. från § 4)

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi återupptar samrådet med statsrådet Morgan Johansson. Vi är på punkt 2, Samarbete med tredjeländer om migration.

Anf. 70 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru ordförande! Detta är en ren informationspunkt, där ordförandeskapet och kommissionen kommer att hålla en presentation om samarbetet på migrationsområdet med länderna i Nordafrika och på västra Balkan. Det finns inget ytterligare att tillägga där.

Anf. 71 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Ordförande! Jag vill bara säga att jag hoppas att vi får lite mer information senare, eftersom det är många länder framför allt i Nordafrika som det är tveksamt om man ska skriva avtal med.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Statsrådet noterar detta.

Vi tackar för informationen och går vidare. Övriga frågor finns det ett delat ansvar för här. Statsrådet får säga till om vi ska ta upp dem.

Anf. 73 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Ordförandeskapet har inte presenterat några övriga frågor.

Anf. 74 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till de rättsliga frågorna. Där finns det också en övrig fråga. Finns det något att säga om den?

Anf. 75 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Det är bara en ren information som vi ska lyssna på.

Anf. 76 ORDFÖRANDEN:

Då har vi dagordningspunkt 8, Digital rättvisa: tillgång till rättslig prövning.

Anf. 77 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Jag har en lång föredragning här, men jag tänkte för tids vinnande hänvisa till det skriftliga underlaget i detta ärende.

Vi välkomnar de rådsslutsatser som är gjorda, och vi anser att det här på ett balanserat sätt belyser såväl möjligheter som utmaningar med digitaliseringen och att det är positivt att såväl effektivitetsaspekter som grundläggande fri- och rättigheter, däribland rättsstatens principer, betonas i ett samlat sammanhang.

Eftersom RIF-mötet sker digitalt kommer det formella antagandet av de här slutsatserna att ske i en skriftlig procedur eller som en A-punkt vid kommande rådsmöte. Vi återkommer till riksdagen med den slutliga texten.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Det är alltså bara en informationspunkt hos oss, så vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 13, Övriga frågor.

Anf. 79 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Det gäller fortfarande samarbetet Sverige–USA som jag vill informera om. Rättare sagt, här kommer kommissionen att lämna information om det som kallas för Schrems II-domen och som handlar om överföring av personuppgifter mellan EU och USA.

I den här domen som kom i somras ogiltigförklarar EU-domstolen kommissionens beslut om Privacy Shield som tidigare gjorde det möjligt att enkelt föra över personuppgifter från EU till USA. EU-domstolen motiverar sitt ställningstagande bland annat med att amerikanska myndigheter kan få åtkomst till överförda uppgifter genom nationella övervakningsprogram. Det innebär alltså att Privacy Shield inte längre kan användas som grund för överföring av personuppgifter till USA.

Däremot säger EU-domstolen i domen att kommissionens beslut om standardavtalsklausuler är giltigt och kan användas vid överföring av personuppgifter till länder utanför EU. Domstolen betonar dock att det kan behövas ytterligare skyddsåtgärder.

Då vill jag bara säga att kommissionen efter den här domen har inlett samtal med USA om att ta fram en ny mekanism för överföring av personuppgifter mellan EU och USA. Den här möjligheten att överföra personuppgifter till USA är mycket viktig för Sverige, inte minst för våra exportföretag. Det är därför angeläget att vi får på plats ett nytt system som är förenligt med EU-rättens krav på integritetsskydd och att det kommer på plats så fort som möjligt.

Anf. 80 JESSIKA ROSWALL (M):

Fru ordförande! Jag vill bara kort säga att jag tycker att det är bra och viktigt att statsrådet tar till orda på den här punkten. Det är en olycklig situation som har uppstått. Jag vill också poängtera att det är viktigt att det inte blir en långdragen process utan att man faktiskt kommer fram till en lösning.

Anf. 81 Justitie- och migrationsminister MORGAN

JOHANSSON (S):

Där är vi helt eniga. Vi kommer att försöka att driva det här så att det kommer på plats en ny ordning.

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till nästa Övrigt-punkt, Överföring av dömda personer från tredjeländer till deras ursprungsmedlemsstater.

Anf. 83 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru ordförande! På begäran av Litauen kommer frågan om överförande av straffverkställighet från tredjeland att tas upp under dagordningspunkten Övriga frågor.

Litauen konstaterar att vissa tredjeländer varken är parter till internationella konventioner om överlämning av dömda personer eller har ingått bilaterala avtal om en sådan överföring med EU:s medlemsstater. När en EU-medborgare har dömts för brott i ett sådant tredjeland saknas det därför rättsliga möjligheter att få personen överförd till sitt medborgarland för straffverkställighet.

Litauen anser att det här är ett stort problem och önskar lyfta upp frågan hur dessa EU-medborgare ska kunna avtjäna sitt straff i hemlandet. Dessutom vill Litauen se om det skulle gå att finna en gemensam ansats kring hur påföljder från tredjeland kan omvandlas.

Från svensk sida verkar vi för att så många stater som möjligt kan ansluta sig till Europarådets konvention om överförande av dömda personer så att det finns en rättslig grund för att samarbeta kring de frågorna. Ett överförande av straffverkställighet förutsätter att det straffrättsliga förfarandet i tredjelandet har gått rätt till, det vill säga det måste leva upp till kraven enligt Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna.

Dessutom finns i svensk rätt ett absolut krav på dubbel straffbarhet, det vill säga det brott som personen har dömts för i den andra staten ska också vara straffbart i Sverige. Om de förutsättningarna inte är uppfyllda kan Sverige inte överta straffverkställigheten.

När det gäller samarbete om överförande av straffverkställighet bygger det på förtroende mellan stater. Frågan om omvandlande av straff är känslig och hanteras bäst i det enskilda fallet i överenskommelse med tredjelandet. Få stater accepterar att straffet omvandlas, och det gäller även i det omvända fallet, det vill säga när någon ska överföras från Sverige.

Jag tycker att det är positivt att Litauen har lyft upp den här frågan om överförande av straffverkställighet för diskussion i EU. För mig är det viktigt att antalet överföringar av straffverkställighet ökar också mellan EU:s medlemsstater. Det är en fråga som jag ofta brukar lyfta upp i mina kontakter med andra medlemsstater, då inte minst med Litauen. Det finns en hel del personer med hemvist i Litauen som är dömda för olika brott i Sverige, inte minst stöldbrott. Det är en pågående process bland annat med Litauen för att se till att de i ökad utsträckning kan överföras till Litauen för att avtjäna sina straff där.

Förutom Litauen jobbar vi med Rumänien och Polen. Det är bra att vi lyfter den här frågan i sammanhanget som handlar om tredjeländer.

Anf. 84 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi tackar statsrådet för i dag!

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, statsrådet! Vi börjar som vanligt med punkten Åtterrappport.

Anf. 86 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! De informella videomöten som har hållits från senvåren har framför allt handlat om covid-19 och dess påverkan på det rättsliga och inrikes området. Ministerdiskussionerna har bland annat rört frågor om restriktioner vid inre och yttre gräns i syfte att minska smittspridningen. Diskussion har även förts om hur man skulle kunna återgå till en väl fungerande inre marknad och Schengenområde.

Både Sverige och övriga medlemsstater har naturligtvis framhållit medborgarnas hälsa som högsta prioritet. Samtidigt är vi överens om att också fortsatt sträva efter en full ekonomisk återhämtning.

Vid mötet i juli tog det tyska ordförandeskapet dessutom initiativ till en diskussion om ett mer effektivt polisarbete inom EU. Man önskar en gemensam och bred ansats för att möta den nya tidens ofta gräns- och sektorsövergripande utmaningar. Vid mötet nästa vecka kommer denna diskussion att fortsätta, vilket jag strax ska berätta mer om. Riksdagen har även fått skriftliga rapporter från de informella videomötena.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och går in på information och samråd inför mötet den 8–9 oktober. Vi hoppar till rådsdagordningens punkt 3, Europeiskt polispartnerskap.

Anf. 88 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Den här punkten handlar om förstärkt polissamarbete inom EU. Det tyska ordförandeskapet har initierat en diskussion kring ett europeiskt polispartnerskap. I egenskap av inkommande ordförandeskap för EU:s ministerråd presenterade Tyskland initiativet i juni 2020, och det diskuterades inledningsvis vid det informella ministermötet den 6–7 juli 2020. Det handlade om informationshantering, bättre utnyttjande av redan existerande instrument, förstärkning av Europols roll samt förbättrat gränsöverskridande samarbete.

Regeringen ställer sig positiv till initiativet, och det innehåller flera av de frågor där vi själva drivit på under årens lopp. Det rör bland annat principen om tillgänglighet, som innebär att om en medlemsstat ber en annan om en personuppgift som finns i ett nationellt register ska den anmodade medlemsstaten tillämpa samma regelverk för att lämna ut uppgiften som man skulle ha tillämpat om det varit en nationell myndighet som begärt den.

Eftersom ordförandeskapet ännu inte har presenterat något underlag inför ministermötet vill regeringen avvakta med att ta slutgiltig ställning i

frågan. Intrycket hittills är att det inte är så mycket nytt som presenteras utan att det snarare rör sig om ett initiativ för att lyfta fram vikten av genomförande och uppmärksamma att mycket faktiskt gjorts.

Som jag sa är vi förstås generellt mycket positiva till alla förslag som kan göra polissamarbete mer effektivt, i synnerhet när det gäller sådant som att bättre utnyttja instrument som redan är beslutade. Framför allt gäller det bekämpning av illegala skjutvapen och narkotika eftersom dessa ofta utgör huvudkomponenter i grov organiserad brottslighet och är ett stort problem inte bara för oss utan även för andra medlemsstater.

Här vill vi från regeringens sida vara en tydlig röst i de europeiska diskussionerna. Detta är frågor som måste hanteras på många olika nivåer och inom flera olika sektorer. Samtidigt kommer vi alltid att noga bevaka att det inte tummas på regler om rättssäkerhet och dataskydd samt andra grundläggande rättigheter.

Anf. 89 ANNIKA QARLSSON (C):

Ordförande! Tack, statsrådet, för genomgången! Vi ser också mycket positivt på initiativet och på att det blir ett förbättrat användande av befintliga instrument. Vi instämmer i de delarna.

I slutklämmen tog ju statsrådet också upp vilka viktiga principer som inte får rundas utan måste finnas med. Jag har kunnat konstatera att personlig integritet, subsidiaritet och möjlighet till ansvarsutkrävande också behöver finnas med som grundbultar i arbetet.

Anf. 90 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Jag noterar detta och att jag sa ”samt andra grundläggande rättigheter”, så det är inte meningen att på något sätt prioritera bort någon av de svenska ståndpunkterna i detta. Vi brukar, som ett av få länder, vara noga med att i alla dessa diskussioner peka på att regler om rättssäkerhet och andra grundläggande rättigheter inte får åsidosättas. Detta kommer vi att fortsätta att hävda. Jag uppfattar att det fanns stöd för ett sådant agerande även i det fortsatta arbetet.

När vi får mer konkreta besked får regeringen återkomma kring vad som egentligen kommer att finnas i detta dokument framöver.

Anf. 91 ORDFÖRANDE:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare i rådsdagordningen och kommer till punkt 4. Finns det något att säga under Övriga frågor, statsrådet?

Anf. 92 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Det har inte presenterats några övriga frågor ännu, så jag har inget att kommentera där.

Anf. 93 ORDFÖRANDE:

Gäller samma sak för dagordningspunkt 7, Övriga frågor, om vi går över till rättsliga frågor på rådsdagordningen?

Anf. 94 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ja, det är en informationspunkt, och vi vet ännu inte vilka förslag som kommer att presenteras. Vi avser alltså att lyssna till informationen från ordförandeskapet.

Anf. 95 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för den informationen!

Vi går vidare till punkt 9, EU-strategi för bekämpning av sexuella övergrepp mot barn.

Anf. 96 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Kommissionen presenterade den 24 juli 2020 ett meddelande om en EU-strategi för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn, såväl online som offline. Strategin ska utgöra en ram för att utveckla ett starkt och heltäckande gensvar mot dessa brott. I meddelandet aviserade kommissionen insatser på åtta olika områden. Det krävs olika åtgärder för att effektivt bekämpa sexuella övergrepp mot barn. Det handlar till exempel om effektiv lagstiftning, bättre stöd till offer och bättre samverkan mellan olika aktörer i det brottsförebyggande och brottsbekämpande arbetet.

Vid rådsmötet den 9 oktober förväntas en första diskussion om meddelandet. Ordförandeskapet har ännu inte presenterat några specifika frågor inför diskussionen.

Regeringen vill understryka att alla former av våld mot barn ska upphöra. Vi välkomnar därför meddelandet om en strategi för en effektivare bekämpning av sexuella övergrepp mot barn. För en mer utförlig ståndpunkt hänvisar vi till den tidigare faktapromemorian. Det är där vi står just nu.

Anf. 97 MIKAEL DAMSGAARD (M):

Jag vill tacka statsrådet för informationen. Från Moderaternas sida vill vi understryka betydelsen av att EU förmår att genomföra effektiva insatser för att bekämpa sexuella övergrepp mot barn. Utvecklingen med stora, globala digitala plattformar har gjort det allt lättare att sprida material som skildrar sexuella övergrepp mot barn. Här har både sociala plattformar som Facebook och lagringsplattformar som iCloud, Amazon Drop och så vidare betydelse.

Anf. 98 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Jag har problem att höra. Vi får se hur vi ska lösa det. Jag har hört allt hittills, men nu hörde jag ungefär vart sjunde ord. Kan vi göra ett nytt försök? Jag kan inte svara på frågan annars.

Anf. 99 ORDFÖRANDEN:

Vi gör ett nytt försök, och så får jag försöka återupprepa lite kortfattat efteråt, om jag klarar av det.

Anf. 100 MIKAEL DAMSGAARD (M):

Det jag inledningsvis sa var att de globala digitala plattformarna har gjort det allt lättare att sprida material som skildrar sexuella övergrepp mot

barn. Det gäller både sociala plattformar och lagringsplattformar. New York Times rapporterade i vintras att antalet rapporterade fall till amerikanska federala myndigheter har ökat med 50 procent mellan 2018 och 2019. Av 70 miljoner fall 2019 rörde 60 miljoner Facebook, varav Messenger står för huvuddelen. Av andra plattformar hade exempelvis Apple bara 3 000 fall, och Amazon rapporterade inga fall alls. Av detta kan man dra slutsatsen att företagens förmåga att skanna bild- och filmmaterial är avgörande för att kunna upptäcka dokumenterade sexuella övergrepp.

Kommissionen lyfter ju fram denna fråga i strategin, men jag vill fråga statsrådet vilken bedömning regeringen gör av möjligheten och inte minst de svårigheter som finns med att inrätta ett gemensamt EU-regelverk för digitala plattformar, för att skanna och rapportera material som skildrar sexuella övergrepp mot barn.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Jag gör en kort sammanfattning. De nya digitala plattformarna har gjort det lättare att sprida denna typ av bilder. Amerikanska myndigheter har rapporterat en kraftig ökning, 50 procent, och också noterat att det skiljer väldigt mycket mellan olika plattformar. Messenger står för en väldigt stor andel medan vissa företag har väldigt få sådana här fall. Detta tyder på att hur mycket som upptäcks när det gäller användning av plattformar på det här sättet beror mycket på företags förmåga att skanna denna typ av bilder.

Frågan till statsrådet är: Vilken bedömning gör statsrådet av möjligheterna att nå framgång med denna lagstiftning över huvud taget?

Anf. 102 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Det är helt uppenbart att när de stora plattformarna arbetar strategiskt och gör tillräckligt stora tekniska investeringar för att kunna skanna nätet och hålla rent lyckas de i mycket större utsträckning än när de inte gör det. Hela poängen med EU-kommissionens mer offensiva agerande, liksom med delar av dessa förordningar och annat, är att man ska få nya metoder för att jobba med detta och sätta press på dem.

Jag tycker att man kan se att detta är hoppfullt. Det visar att det verkar fungera när man sätter in rätt åtgärder från de här plattformarnas sida. Men det är viktigt att både medlemsstaterna och, framför allt, EU som gemensam aktör fortsätter att sätta press. Det går att få bort mycket av detta elände på nätet, men det kräver investeringar och ett strategiskt arbete. Därför moderniserar vi också lagstiftningen och sätter press på aktörerna att ta sitt ansvar.

Jag tror alltså att det går. Några av aktörerna har visat mer seriositet än andra – då är det möjligt för andra att lyckas med samma sak.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till punkt 10, Inrättande av Europeiska åklagarmyndigheten.

Anf. 104 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Vi kommer under denna dagordningspunkt att få ännu en lägesrapport om arbetet med att upprätta den europeiska åklagarmyndigheten Eppo. I juli kunde rådet utse de europeiska åklagarna, och det pågår nu ett intensivt arbete för att Eppo ska kunna bli operativt, enligt kommissionens tidsplan i slutet av året.

Vid rådsmötet kommer regeringen alltså med intresse att ta del av lägesrapporten om hur arbetet med upprättandet av Eppo fortskrider. I övrigt kommer regeringen att fortsätta sitt arbete för att ambitionen att gå med i Eppo ska kunna förverkligas. Som vi tidigare informerat om kommer utredningen att presenteras i december. I övrigt ber jag att få hänvisa till det skriftliga materialet.

Anf. 105 ILONA SZATMARI WALDAU (V):

Detta är bara en information, så jag ska inte anmäla någon avvikande ståndpunkt. Men jag ska i alla fall påpeka att Vänsterpartiet inte anser att Sverige ska ansluta sig till Eppo.

Anf. 106 TINA ACKETOFT (L):

Jag har bara en kort fråga; detta är ju bara en lägesrapport. Jag tackar för den, statsrådet. Vi är naturligtvis glada över att arbetet med Eppo går framåt och att Sverige snart är delaktigt i detta samarbete – de diskussionerna har vi haft många gånger. Därutöver skulle jag bara vilja höra om den diskussion om att bredda Eppos mandat till att också omfatta till exempel terrorbrott som har cirkulerat lite på senare tid. Är den diskussionen över huvud taget levande, och hur går den i så fall?

Anf. 107 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Ni vet att kommissionen tidigare har lyft frågan om att Eppos mandat skulle kunna utvidgas till att även omfatta terroristbrott. Ni vet att både Säkerhetspolisen i Sverige och Åklagarmyndigheten har ifrågasatt en sådan utvidgning. Andra medlemsstater har också framfört kritik mot det meddelandet.

Vi upplever alltså inte att det finns någon rörelse eller något konkret förslag som går i denna riktning nu. Kommissionens meddelande har inte tagits upp särskilt på relevanta möten inom EU. Frågan är därför för närvarande inte aktuell. Kom ihåg att en utvidgning av Eppos mandat kräver att Europeiska rådet beslutar med enhällighet efter Europaparlamentets godkännande och efter att ha hört kommissionen. Jag ser inte detta som en förestående eller aktuell fråga.

Anf. 108 TINA ACKETOFT (L):

Jag fick svar på min fråga.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till punkt 12 på rådsdagordningen, Digital rättvisa: elektroniska bevis. Vi börjar med 12 a, om förhandlingar om ett avtal mellan EU och USA. Detta är en informationspunkt.

Anf. 110 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Ordförande! Jag väljer att kommentera både a och b. Båda punkterna är lägesrapporter som ni känner igen, och jag ber att få hänvisa till det skriftliga materialet. Det är inte så mycket som händer på det här området, skulle jag vilja säga.

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Med detta tror jag att vi är färdiga för i dag. Stämmer det, statsrådet?

Anf. 112 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S):

Det stämmer. Jag vill tacka för mig och önska en trevlig helg.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Vi önskar detsamma.

§ 1 Fråga om medgivande till deltagande på distans

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	2
Anf. 2 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 3 Statssekreterare MAX ELGER	2
Anf. 4 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 5 Statssekreterare MAX ELGER	2
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 7 ANNIKA QARLSSON (C).....	4
Anf. 8 JESSIKA ROSWALL (M).....	4
Anf. 9 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	4
Anf. 10 HAMPUS HAGMAN (KD).....	5
Anf. 11 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	5
Anf. 12 TINA ACKETOFT (L)	6
Anf. 13 Statssekreterare MAX ELGER	6
Anf. 14 HAMPUS HAGMAN (KD).....	7
Anf. 15 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 16 Statssekreterare MAX ELGER	7
Anf. 17 HAMPUS HAGMAN (KD).....	7
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 19 Statssekreterare MAX ELGER	7
Anf. 20 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 21 Statssekreterare MAX ELGER	8
Anf. 22 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 23 Statssekreterare MAX ELGER	8
Anf. 24 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	9
Anf. 25 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	9
Anf. 26 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 27 Statssekreterare MAX ELGER	9
Anf. 28 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 29 Statssekreterare MAX ELGER	10
Anf. 30 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 31 Statssekreterare MAX ELGER	11
Anf. 32 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	11
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 34 Statssekreterare MAX ELGER	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	11

§ 3 Rättsliga och inrikes frågor

.....	12
Anf. 36 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 37 Statsrådet ÅSA LINDHAGEN (MP)	12
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	12

§ 4 Rättsliga och inrikes frågor

.....	13
Anf. 39 ORDFÖRANDEN.....	13

Anf. 40 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
Anf. 41 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 42 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	13
Anf. 43 LUDVIG ASPLING (SD).....	15
Anf. 44 MARIA MALMER STENERGARD (M)	16
Anf. 45 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	18
Anf. 46 TINA ACKETOFT (L)	18
Anf. 47 HANS EKLIND (KD).....	19
Anf. 48 ANNIKA QARLSSON (C).....	20
Anf. 49 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	20
Anf. 50 MARIA MALMER STENERGARD (M)	23
Anf. 51 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	23
Anf. 52 LUDVIG ASPLING (SD).....	23
Anf. 53 HANS EKLIND (KD).....	23
Anf. 54 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	24
Anf. 55 HANS EKLIND (KD).....	24
Anf. 56 MARIA MALMER STENERGARD (M)	24
Anf. 57 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	25
Anf. 58 ORDFÖRANDEN.....	25
§ 5 Europeiska rådet	26
.....	26
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	26
Anf. 60 Kabinetssekreterare ROBERT RYDBERG	26
Anf. 61 LUDVIG ASPLING (SD).....	26
Anf. 62 JESSIKA ROSWALL (M).....	26
Anf. 63 ANNIKA QARLSSON (C).....	26
Anf. 64 Kabinetssekreterare ROBERT RYDBERG	27
Anf. 65 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	27
Anf. 66 ORDFÖRANDEN.....	27
Anf. 67 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	27
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	27
§ 6 Rättsliga och inrikes frågor	28
.....	28
Anf. 69 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 70 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28
Anf. 71 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	28
Anf. 72 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 73 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28
Anf. 74 ORDFÖRANDEN.....	28
Anf. 75 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28
Anf. 76 ORDFÖRANDEN.....	28

Anf. 77 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	28
Anf. 78 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 79 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	29
Anf. 80 JESSIKA ROSWALL (M).....	29
Anf. 81 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	29
Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	29
Anf. 83 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	30
Anf. 84 ORDFÖRANDEN.....	30

§ 7 Rättsliga och inrikes frågor

.....	31
Anf. 85 ORDFÖRANDEN.....	31
Anf. 86 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	31
Anf. 87 ORDFÖRANDEN.....	31
Anf. 88 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	31
Anf. 89 ANNIKA QARLSSON (C).....	32
Anf. 90 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	32
Anf. 91 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 92 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	32
Anf. 93 ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 94 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	33
Anf. 95 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 96 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	33
Anf. 97 MIKAEL DAMSGAARD (M)	33
Anf. 98 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	33
Anf. 99 ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 100 MIKAEL DAMSGAARD (M)	33
Anf. 101 ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 102 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	34
Anf. 103 ORDFÖRANDEN.....	34
Anf. 104 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	35
Anf. 105 ILONA SZATMARI WALDAU (V).....	35
Anf. 106 TINA ACKETOFT (L)	35
Anf. 107 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	35
Anf. 108 TINA ACKETOFT (L)	35
Anf. 109 ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 110 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	36
Anf. 111 ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 112 Statsrådet MIKAEL DAMBERG (S).....	36
Anf. 113 ORDFÖRANDEN.....	36